

Naročnina: doma na sküpní naslov mesečno 2 D., na posameznoga 2 Din. 50 par.

V inozemstvo mesečno 6 Din. Z M. Listom, M. Ogracekom i kalendarom letno 100 Din.

Plačati se mora bar mesečno naprej.

Štev. položnice 11806.

Rokopisi se ne vračajo.

NOVINE

SLOVENSKE KRAJINE

Vredništvo v D. Lendavi hš. 67, uprava v Črensovcih, Slov. Krajina.

Cena oglasov: cela stran 800 Din., pol strani 400 Din. i tak niže. „Poslano“ i med tekstem vsaka reč 2 Din. Mali oglasi do 10 reči 5 Din., više vsaka reč 1 D. 50 p. i oglasna taksa posebi. Popust po dogovori.

Ednomi mladomi gospodi.

Gospod, znam jaz, Vi tudi lejko posvedočite, ka ste eden od neprijatelov domačega tiska.

Znam jaz, Vi mi lejko potrdite, ka istino gučim: zato ste proti našemu domačemu tisku, ar tak mislite, vörjete i pravite, ka je nepotreben. Mati Slovenija, tak pravite Vi i vsi Vaši pajdaše, ima ravno zadosta knjig i novin, tudi bolših, falejših i lepših kak so novine i knjige v domačoj reči, zakaj bi teda podpirali slabši, dragši i tudi na oči menje vreden ... domači štamp.

Priznati Vam moramo, poštvani gospod, ka je Vaša miseo stara. Pred tresetimi leti smo jo čüli prvič. Vogri so pravili: Kaj bi rad Slovenec v Prekmurji s svojim štampom: s Kalendarom, z Marijinim listom, z Novinami? Če bi rad čteo — ma vogrske knjige zobston. Če bi rad čteo novine, naj si küpi vogrske, za eden krajcar jih dobi za pun koš. Če želi meti kalendar, zobston ga dobi, naj se oglasi samo pri gospodi notaroši. Resan pocieni, lep i bogat je bio vogrski štamp, zagvišno je, ka so meli Vogri novine, knige i kalendare, šteri so bili lepši od znotraj i od zvünaj, ali itak so se dobili ljudje, hvala bodi Bogi, preci je bilo takših, — šteri so povedali: „Našega ščemo meti, naš kalendar, naše novine, naše liste“. Priznati moramo, ka so bili tudi te takši ljudje, kak Vi gospod, — šterim je bilo lüčko več, samo zato, ar je bilo lepše i falejše.

Tudi po 1920-letu so bili ljudje, žalbog ne malo! — šteri so ponavljali, gospod, Vašo miseo. Rekli so: „Slovenska krajina je tudi Slovenija, mi smo tudi Slovenci, zato pa mejmo vse vküper, tudi — štamp. Breka teh i tak govorečih je bila precu velika, glüšila je naš narod, ali ostalo je pri starom: narod je küpo, plačao i čteo darove domačega štampa. On je čüto, ka ga je te štamp pomagao rešavati tihinskoga obima, čüto je, ka te štamp njemi slüži pa krščanskoj zamisli, ka se dobro vrejena lübezen pri sebi začne, — ostao je stalen i je aldüyao za svoje „Novine“, za Kalendar i druge darove domačega štampa tudi te, kda je resan težko spravo vküper naročnino.

Dnes, po več kak 16 letnom sküpnom življenji z brati onkraj Müre, ponavlate, gospod, staro pesem i trdite, ka je domači štamp ne potreben. „Što šče, on obvlada knižno slovenščino, on lejko čte knjige i novine s preka ...“ Pametno povedano. Lejko čte, pa tudi naj čté. Naš narod je meo duga stoletja post, naj se zdaj po miloj voli gosti v zakladnici düševnih dobrin. Jaz, ki sem prijateo domačega tiska, sem prvi, šteri ne zapovem — nego prosim, naj naš narod pridno sega po knjigi i novinaj štere so spreka. Naj čte slovenske, hrvatske i srbske knjige, naj si jači moč düše i plemenitost svojega srca.

Ali, dragi gospod — s tem ešče ne opravleno vse.

Tak je najmre ta reč, če Vi mislite, ka smo samo zato meli „Novine“, naj narod kaj zve iz syeta, dokeč ne bo razmo knjige i novine iz preka, no potem se Vi motite, ne hodite po pametnoj poti. Domači štamp, kak smo to že ednok razložili domačim inteligentom ma i je meo višji cio. Domači tisk more neopaženo izbrisati velke razlike med knižnim jezikom i domačim narečjem.

Ta naloga je za ništerne, posebno za nadüte i slepe — nevidna. Ali prav vlüdnod prosimo te naše nadüte i slepe Tomaše, naj se potrudijo — na primer na Kočevsko. Tam živi peščica naroda, štera je tak nemška, kak je naša slovenska. Tej Nemci majo svoj nemški jezik, kak mamó mi svoje slovensko

Kakša je bila družina predsednika Čehoslovaške republike, dr. Beneša.

Iz merodajnoga mesta smo dobili sledeči dopis, šteri jako dosta pove.

Sin kmečkih starišev, učitelj Vojta Beneš, brat novega prezidenta RČS. (republike „Československe“) spominja se nekje mladosti, v kateri so bili zapreženi vsi k delu od jutra do večera z materjo, kot bi otroštva zanje ne bilo.

Mati, piše, je bila pravzaprav naša edina vzgojiteljica, občas tudi silno energična. Njen princip je bil, da metla otroke izpred pekla goni — in njej se je zdela najprimernejša metla huhovnica. Ali boli ali ne boli — „tepeni smo bili kot žito“. Ni se čuditi, bilo nas je osem in tako se vé ni zmanjkalo prilžnosti.

Mamika je bila veselega zna-

čaja, mala, modrooka, nagnjena bolj smehu kot joku. Pela je rada mile domače pesmice doma, v hlevu in na polju.

Ko so prišli postni dnevi in z njimi rožnivenec, molili smo ga vsakodnevno. Maminka pokleknila je na tla, zraven nje oče z oprto glavo v dlani, otroci klečé okrog njih — pa smo začeli peti. Mati je imela visoki glas, oče je pel z otožnim basom, ki je materinega harmonično spremljal v sextah in terciah — mi otroci pa smo se vpletali vmes s svojimi diskanti. — Ti večerni postni trenutki so se zajedli neizbrisno v mojo düšo. Danes po več kot 40. letih, ko mi spomin odpre čudežni pogled v mladost me zagrabi vselej bolestno lepi

občutek. Pretresen slüšim očetov in maminčin glas, vidim jih klečati doma v zadnji sobici na golih tleh in peti: „VERNE DUŠICKY, KRÁLOSTVÍ NEBESKÉHO DĚTICKY“ (verne düšičke, kraljestva nebeškega otročički). Zlata moja mati — kako ste lepo znala peti, kako sladek glas ste imela — kako veliko materinsko srce.

Te lepe vrstice, ki je je napisao brat predsednika Čehoslovaške republike, nam odprejo na stečaj vrata, skoz šterih pridemo do zaključka, ka krščanska vzgoja rodi, je rodila in bo rodila, kak nam jasno svedoči zgodovina, zaistino velike može.

Gda je gornje vrstice prešteo en visoki gospod, je etak spregovoril: „Glejte, iz rožnovenčarov rastejo celo prezidenti držav.“

Predlog banskoga svetnika, Klekl Jožefa, za znižanje količnika.

Pri razpravi od kmetijstva so banski svetnik, Klekl Jožef, na nočnej seji, štera je trpela do 10 po noči, razložili veliko krivico, da je za Slov. krajino določen 30 količnik, za Slovenijo pa 18 i 20. Ar se po količniki določa čisti katesterski dohodek, potom pa dača od zemle, je jasno, da kem vekši je količnik, stem vekša je dača od zemle. Zato Slov. krajina par let vekšo dačo plačüje od zemle, kak ostala Slovenija. Kak je prišlo do toga?

Posebna komisija je določila te količnik. V toj komisiji je celo Slovenijo, tak tudi naš kraj zastopao g. Košak iz Dr. Središča. Te gospod je spoznao, da bi bila velka krivica, če li se za Slov. krajino vekši količnik določo kak za ostalo Slovenijo, zato v nikšo formo ne privolo v zvišanje količnika za nas. Gda ga je komisija li zglasala, on sklepa ne podpisao. Što je pa te zahtevao za naš kraj tak visiki količnik? Tudi zastopniki Hrvatske, Hrvatje v komisiji, naj njihov količnik s tem menši bo.

Na predlog g. Klekla, ki je zahtevao nujnost za svoj predlog, je g. ban taki poslal sledeči zakonski predlog v Beograd, da pride v fin. zakon i nas reši té velike krivice:

Kao osnovica za razrez zemljarine u smislu čl. 16, 19 i 20. Zakona o neposrednim porezima za sva kultura zemljišta u srezovima Murska Sobota i Dol. Lendava Dravske banovine, nekvarno propisima §-a 48. zakona o budžetskim dvanajstinama za mesece avgust 1935. do marta 1936., ima da važi počev od 1. januara 1936. god kat. čisti prihod utvrđen prema ranijim propisima (druga alineja čl. 20. zakona o neposrednim porezima), sveden na dinarsku vrednost u odnosu 1 kruna jednako 1 dinar te umnožen sa 20.

narečje. Mi že 16 let stopaj za stopajom prek domačega štampa brišemo veliko razliko med našim narečjem i govoricov slovenske večine, na Kočevskom pa ne bilo i se ne rodo ešče kakši Ivanocy, Baša, Klekl, Sakovič i drugi, šteri bi to razliko med domačim i knižno nemško govorico — menšali. Šolane Nemce s Kočevskega je najbrž tudi dnes sram, da bi pisali narodi v domačem narečji. Posledice so strašne. Nemec — dnes na Kočevskom većinomoma ne razmi Nemca, či te nemški i ne kočevski guči. Kočevarji so na te način po slepoti svoje šolane gospode süha veja na nemškom

Odelenje za katastar i državna dobra ima da odredi sve šta je potrebno u cilju izvršenja ove odredbe.

Obrazloženje.

Na osnovu člana 19. do 24. zakona o neposrednim porezima ustanovljen je koeficient za utvrđivanje katastarskog čistog prihoda kao osnovice za razrez zemljarine za zemljišta u političkim srezovima Murska Sobota i Dolnja Lendava sa iznosom 30. t. j. u onoj visini kao što je utvrđen taj koeficient za mnogo plodnija zemljišta u Bačkoj i Vojvodini. Medjutim neosporen je fakat, da se zemlja u Prekmurju, ne razlikuje mnogo od zemlje u ostalim krajevima Slovenije, gde je taj koeficient prema gore citiranim

zakonskim propisima s obzirom na peščenu i ilovnatu te zbog toga malo plodnu zemlju utvrđen sa 20.

Zbog toga zemljoradnici iz srezova Murska Sobota i Dol. Lendava plaćaju porez na zemljište od jednog katastarskog čistog prihoda, koji daleko premašuje stvarni čisti prihod u ovim krajevima.

Gospoda nar. poslanca dr. Klar Franca, ki se že dugo bori za odpravo te krivice, je banski svetnik, g. Klekl tudi včasi oproso pismeno, naj vse mogoče včini, da njegov predlog pride v finančni zakon. Bog daj, da se posreči to prizadevanje. I gda se posreči, naš kraj pridobi znova milijone, štere bi po letaj notri plačao, zdaj njemi pa v žepi ostanejo.

Razgled po katoličanskem sveti.

Španija. Napad na katoličanske tiskarne. Komunisti se dobro zavedajo, ka pomeni tisk za tistoga, ki ga ma v svojih rokaj. Zato so poleg cerkve i samostanov najbole napadnoli tiste tiskarne, v šterih se tiskajo katoličanski listi i novine. Tak lüstvo ne more dobiti do rok pravoga čtenja, ki bi jih opominalo i vodilo v tej zmešanih časaj i komunisti ležej opravljajo svoj šatanski poseo.

Opomin za nas. Dogodki v Španiji glasno kričijo po vsem katoličanskem sveti i nas opominajo, naj ne držimo roke naskriž, naj ne spimo, naj katoličanskoga tiska ne preziramo. Špansko lüstvo je skoro vso katoličansko. I itak, ka se godi. Ruski komunisti majo razpelane svoje niti po celom sveti. Oni bi radi celi svet vüžgali z revolucijov, da bi vničili vse, ka je Kristušovoga, da bi potom nastano na zemli paradizom brez Boga. Zato pa ne spimo i ne ogiblmo se

cerkve i düšnih pastirov i jih ne grizimo, nego združüjmo se okoli domače farne cerkve i domačih düšnih pastirov v ednoj veri, v ednoj bratskoj lübezni. Neprijateo našega zveličanja je tudi pri nas na deli.

Brezbožna univerza. V oktobri lanskoga leta je bio ustanovljen v Parizi protiverski institut. Na tom instituti predavajo profesori, ki so popuni brezverci i svoj navuk ščejo tudi kak najbolje razširiti med lüdi, med kristjane. Ta brezbožna univerza naj bi bila zvezda vodnica protiverskoga gibanja v Franciji. Pred kratkim pa so meli slobodomisleci zborovanje v Alzaciji, gde so sklenili, kak bodo organizirali protiversko gibanje v Franciji s pomočjov ruskih komunistov. Tak se kove komunistični obroč okoli Evrope: Rusija-Nemčija-Francija-Španija — i te obroč lepoga dneva Evropo zdrobi. Rešitev je samo v pravom verskom življenji.

domačega tiska zato, ka se njemi ne dopadne — pravimo nos urednika, dopisnikov, ali tiskarja. Vas tudi takši beteg mantra?

Znamo, ma domači tisk neprijatele tudi zavolo konkurence... Vi ste tudi med temi?

Če ste slovenski, jugoslovanski inteligent samo po imeni, no, potem Vas razmimo i potem Vas vlüdnod prosimo, ne zamerite nam, ka smo Vam odprli düšo i srce, ar znamo, ka nas itak ne razmite. Ne morete nas razmiti. Inteligent samo po imeni nas nikdar ne more razmiti.

„Domači štamp“.

Znamo, lejko je što neprijateo

NEDELA

Druga postna.

Berilo iz pisma svetoga apostola Pavla Tesaloničanom. Bratje! Prosimo vas i opominamo v Gospodi Jezusi, da kemduže bole napredujete, kak ste od nas sprijali, kak vam trebe živeti v Bogi vgajati — kak tudi živite. Več znate, štere zapovedi smo vam dali po Gospodi Jezusi. To je najprej vola boža, da se posvetite: da se zdržite nečistosti; da vsak od vas razmi svojo ženo meti v svetosti i časti, ne v poželivoj strasti kak pogani, ki Boga ne poznajo; da nihče pravic ne prestopa i svojega brata v dejanji ne vkani; zakaj Gospod vse to kaštiga, kak smo vam prle povedali i posvedočili. Bog nas najprej ne pozva k nečistosti, nego k svetosti, v Jezusi Kristuši, našem Gospodi.

Evangelij (Mataj 17). Tisti čas je vzeo Jezus s seboj Petra, Jakoba i njegovoga brata Janosa, jih pelao posebi na visoko goro i se pred njimi spremeno: njegov obraz se je zasvetil kak sonce i njegova oblaka so postala bela kak svetlost. I glej, prikazala sta se jim Mozeš i Elija i sta govorila z njim. Oglašo pa se je Peter i pravo Jezusi: „Gospod, dobro je, da smo tu: če šeš, napravimo tu tri šatore: tebi ednoga, Mozeši ednoga i Eliji ednoga.“ Gda je še govorio, glej, jih je obsenčilo svetelo oblak, i glej, glas iz oblaka je pravil: „Te je moj ljubli Sin, nad šterim mam veselje, njega poslušajte!“ Gda so včleniki to čuli, so spadnoli na svoj obraz i se silno bojali. Jezus pa je pristopil, se jih dotekno i pravil: „Vstanite i ne bojte se!“ Gda so pa oči podignoli, so ne videli nikoga zvn Jezusa samoga. Gda so šli z gore, jim je Jezus zapovedal: „Nikom ne pravite, ka ste videli, dokeč Sin človekov od mrtvih ne stane.“

„Vstanite pa se nikaj ne bojte“ (Mat. 17, 7).

Koliko bliže se čuti človek božemu veličastvi, toliko bole boječi postane. Apostolje Peter, Jakob i Ivan so od straha na svoje obraze spadnoli, gda so na gori Tabor zagledali močnost i veličastvo Jezusovo.

Odkod pa izvira ta bojazen pred božim veličastvom? Človek čuti svojo grešnost i nepopolnost, zato se boji približati se božemu veličastvi, kak se hudočedelec boji stopiti pred sodnika. To najbolje čuti človek te, gda si prav odkritosrčno spita, zgruntavle svojo dušnovest. Tesno njemu je pri srci, strah ga spreletava pri misli: ka bo ž njim v večnosti. Srečen je, ki si to bojazen obrača v dušni hasek. Srečen je, ki posluša reči sv. Cerkve, štere je negda Jezus govorio preplašenim učencem: „Vstanite pa se nikaj ne bojte!“ Vstanite tudi vi, nesrečni grešniki, iz groba svojih pregreh po istinskem obžalovanju nad vsemi svojimi grehi, pa bote najšli milost v svetosti spovedi. Da sv. spoved obrodi v človekovom srci zveličavni sad, je potrebno več reči, nego najpotrebnejše med vsemi je obžalovanje. Ka je obžalovanje ali kesanje? To je srčna žalost i stud nad včinjenimi grehi.

Ta žalost ne sme biti nekaj zvušnega samo, nego v notranjosti, v srci, v pameti more biti človeki istinsko žal, ka je s svojimi grehi razžalo Boga, ki je vreden vse ljubezni i najbolj Oča. Obžalovanje more priti iz globočine potroga srca. Greh nam nareč v srci svoj začetek, v njem razširi svoje korenine. Gde je pa začetek greha, tam more biti tudi začetek obžalovanja. Srce i duša človekova moreta biti presunjeniva od globoke žalosti, zato ar je bio najsvetejši Gospod z grehi razžaljeni.

Samo reči iz molitvenika, zdihlaji, skuze i zvušnje tužno obnašanje so ne zadosta. Sv. Janez Krizostom piše: „Paziti moremo, da se ne bomo motili. Jaz sam jih že dosta vido, ki so se postili, jokali, se na prsi bili, nosili spokorno obleko, tak ka č bi jih človek sodio samo po tej zvušnosti, bi mislo, ka jih prešinja pravo obžalovanje. Ne je pa bilo tak, zato ar se njiva zvušnost ne strinjala z notranjostjo. Vsa zvušnja spokornost, štera ne sega do srca je samo senca prave pokore.“

Istina, takših zvušnosti ne smemo grajati ali zametavati. So znamenje spokornosti pa obžalovanja, nego morejo priti iz ponižnoga srca. Pa mi praviš: „Ah, jaz sam tak mrzel i ne čutim nikšega kesanja!“ Ne boj se. Takše čustvo je niti ne potrebno. Zato je zadosta, č praviš v srci: Žao mi je, da sam grešio. Tak pripravljeni pristopi k sv. spovedi.

Politični pregled.

Domači.

Naš parlament ja začno malo bole mirno delati. Opozicijonci, šterim so pomagali naši slovenski nacionalci, so se navolili ružiti i fūčkati pa so odišli iz parlamenta. Tak bo zdaj, kak izgleda, državni proračun v najkračšem časi v lepom redi i miri sprejeti. Za vladino politiko je velka večina zdajšnjih poslancov.

Dr. Maček itak nema programa. Na hrvaškem se je v zadnjem časi vršilo precij sestankov, kak bi mogli opoziciji enotni program dati. Pri tom se je ugotovilo, da niti dr. Maček i njegovi ljudje sami nemajo nikšega točnoga programa, ka bi radi i ka sčejo. Hrvaško ljudstvo pa pri tom čakani na program svojega voditelja čiduže siromaškeje gračuje.

Svetovni.

Bojna v Abesiniji se je v zadnjem časi na telko spremenila, da so Italjani skoro nikše vekše zmage ne mogli pokazati. Gda so pa svojo vojsko povnožili z več kak stojezero novimi vojaki i 7 jezerami pušk, štukov i na stotine tankov i aeroplanov, so slabo oborožene Abesince stirali z njihovih mest. Vseeno pa vsa zemla, štero so do zdaj Italjani odvzeli Abesincem, nema vnogo vrednosti. Vsa pokrajina je kamenita i puščavska, rüd je pa do zdaj v teh pokrajinah ne bilo najti. Mislimo, če tudi bi Italjani Abesince premagali, celo Abesinijo si le jako teško podvržejo. Kelko bo pa Italjane ta bojna koštala, za to bi si kaj bolšega lahko spravili, kak pa del puščavske Abesinije.

Južna Amerika nešče komunistov. Južnoameriške države Brazilija, Argentina, Urugvaj, Paragvaj i Čile so podpisale skupno pogodbo, po šteroj bodo delale proti širjenji komunizma v Južnoj Ameriki, štero delo vrši po tej državi samo bolševiška vlada iz Moskve. Južnoamerikanski listi pri tom lepo pišejo, da si ščejo te države onraniti svojo krščansko i katoličansko kulturo, zato so njihova vrata zapreta bolševiškim razbojništvom.

Delo naših banskih svetnikov.

Kak smo že poročali, se je vršilo od 17. do 22. februara v Ljubljani zasedanje banskoga sveta, gde so zastopali našo krajino naši novoimenovani gospodje banski svetniki Klekl Jožef, Bajlec Franc i Bačić Franc. Poročali smo tudi, da so naši gospodje banski svetniki pri tom zasedanju za našo krajino več dosegnoli, kak so drugi vsa leta do zdaj, kak banovine obstojijo. Zahvala za to ide gotovo našim banskim svetnikom, šteri so se znali dobro potegnoli za našo krajino i dobro zagovarjati naše potrebe, vsi smo pa dužni veliko zahvalo našemu gospodi bani dr. Natlačeni, šteri je telko razmevanja pokazao za našo krajino, kak do zdaj pred njim niti eden ban. Kak smo že poročali, je važnejši uspeh za nas

novi most prek Müre pri Petanjcih.

Te most smo že ednok zahtevali, zato, ka je most pri Dokležovji na neprikladnom mestu i nema nikše prave cestne zveze. Največ prometa proti Maribori pa ide prek Müre po petanskem brodi, brod je pa za reden moderen promet nezadosten. Zato naša krajina z novim velikim železobetonskim mostom i z novimi cestnimi zvezami vnogo pridobi. Most sam bo koštao okoli tri milijone dinarov i se začne že letos delati, gda bodo vsi načrti gotovi i gda se z vrtanjem zemle do loči, gde je najpripravnejše mesto za zidanje mosta. Vsa naša krajina se raduje, da se bo te potreben most začno delati. Naši nasprotniki pa od nevoščenosti, da se most ravno zdaj začne delati, gda so banski svetniki naši ljudje, gda je dr. Korošec minister i ban dr. Natlačen, nemrejo privoščiti nam toga veselja. Zato okoli trosijo laži, da bomo zavolo toga mosta morali plačuvati visike doklade. Mi na to samo telko odgovorimo, da smo doklade vsigdar plačovali, delalo se je pa vsigdar indri, nigdar pa ne pri nas.

Papa, glasnik mira. Ob 14 obletnici kronanja rimskoga pape so se po celom katoličanskem sveti vršile slovesnosti. Pri tej priliki se je najlepše vidlo, da svet tak dugo nede vživo pravoga mira, dokeč se ne povrne nazaj k navuki našega Zveličara o ljubezni i bratstvu med narodi, i dokeč državniki pri svojih diplomatskih poslah nede poslušali največšega glasnika mira na sveti, to je rimskoga pape.

Češki ministerski predsednik v Belgradi. Dne 22. februara je prišeo v Belgrad češki ministerski predsednik dr. Hodža, šteri je imeo tri dni važne politične konference s predsednikom naše vlade.

Dr. MILAN HODŽA, predsednik čehoslovaške vlade.

Volitve v Španiji z bolševiški penezi. V Španiji so se 16. febr. vršile volitve, pri šterih so zmagale po večini tiste stranke, štere se nagiblejo k bolševizmu. Čiravno je voditelj katoliške ljudske stranke Gil Robles dobo največ poslancov, to je 104, drugi voditelji so pa dobili komaj po 11 (monarhisti), socijalisti 82, nacionalisti 5, i tak dale, so se nazadnje po volitvah vsi tej bratci, šterim je

edino i skupno samo to, da vsi so vražijo Cerkev, ljubijo pa svoje lastne žepe, lepo združili i tak majo v parlamenti večino. Zanimivo pri teh španskih volitvah je to, da so oblasti odkrile, da so vse te stranke, štere so katoličanski veri protivne, dobivale od bolševikov iz Moskve velke podpore. Za dve milijoni pezet so odadili kelko so pa več dobili, to pa nišče ne ve.

Bolgarski kralj Boris v Jugoslaviji. Na svojem povratku s pokopa angleškoga kralja je bolgarski kralj Boris duže časa ostao v Parizi, nikelko dni je pa bio tudi v Belgradi, gde je bio gost našega princa Pavla. Kralj Boris je obiskao tudi našo kraljico Marijo i grob našega pokojnoga viteškoga kralja Aleksandra.

Vojaška revolucija na Japonskom. V Japonskom glavnem mestu Tokijo so oficirji i vojaki edne garnizije napadnoli vladne palače i pomorili ministra financ Takahašija i ministra mornarice Sahito. Ministerski predsednik Okada se je rešo s tem, da je pravočasno pobegnol. Vzrok toga vojaškoga upora je v tom, da bi rada japonska vojska hitro napadnola bolševiško Rusijo i prosi od vlade vnogo penez, vlada pa vojski nej štela dati penez. Upor so zdaj že zadušili, oficirji, šteri so te upor vodili, so se morali sami spostreliti, vojska je pa najbrž le telko dosegnola, da od zdaj naprej od vlade nikelko več penez dobi.

Ešče so ne odgovorili, g. urednik?

Zadnjič smo stavili pitanje, naj se nam obrazloži, z kakših penez, se šče zidati sokolski dom v Lendavi. Ka je s penezi ki smo ga darovali šče za spomenik kralji Petri I. Osvoboditelj. Pa smo nikaj ne zvedeli od tistih, ki so nam odgovor dužni dati. Malo mo šče čakali, te pa na drugo gombo potežimo, mogoče se te što oglasi.

Darovalec na spomenik.

Zato smo zadovoljni, da se je za naše doklade ednok tudi pri nas nekaj napravilo.

Kmetijska šola v Rakičani

se letos dogotovi i Rakičan dobi s podporov banske uprave elektriko. Tudi za to ide zahvala našim banskim svetnikom i dobroti zdajšnjega bana gospoda dr. Natlačena. Ta šola se že tak dugo zida, da je to naravnost sramota. Zdjaj je v banovinskem proračuni določena tak velka šuma, da se ta šola letos popunoma dogotovi i se lahko začne potom včasi z rednim včenjom na tojšoli. Rakičanska občina pa pride z banovinskim podporov do elektrike. Naša žela bi bila samo, naj bi se začnola elektrika kem bole širiti po našoj krajini. Malo naj se za to zanimajo naše občine same, banska uprava pa drage vole priskoči na pomoč, kak je to včinila za Rakičan.

Regulacija Müre

se letos nede ravno vršila v tak velkom obsegi, kak je v zdajšnjem načrti banske uprave, itak se je pa posrečilo dosegnoli našim banskim svetnikom, da bo banska uprava letos zvršila konči najnujnejša dela posebno pri Bistricaj, lžekovci i Hotizi i dale doli. S tem se odvrne od našega prebivalstva nevarnost, da bi voda vničila nešterne naše vesnice, obenem bo pa z delom na Muri zaslužilo nikelko tudi naše siromaško ljudstvo, štero dostakrat nema niti za sol, da od drugih potrebščin i nevol niti ne govorimo.

Nova moderna bolnišnica

v Soboti je za vso našo krajino krvavo potrebna. Več je zdajšnja bolnica za vse naše bolnike tak tesna i tak nezdrava, da č bi je ravno ne že skrajna sila, nišče nešče iti v njo. Do zdaj se je za novo bolnišnico pravzaprav ešče nikaj ne včinilo. Krpalo se je tu kaj pa tam kaj, vse vkup pa nikaj ne

bilo vredno, čeravno je vnogo penez koštalo. Ništerni gospodje pri nas so prle obečavali veliko bolnišnico za 30 milijonov dinarov. Oni so znali, da ostanejo samo pri obečanju, zato bi lahko gučali tudi, da dobimo veliko bolnišnico za 100 milijonov dinarov.

Naši banski svetniki so pa gospodi bani lepo povedali, da bo najbolše če ščita pri meri pustimo tista prazna obečavanja z bolnišnicov za 30 milijonov, pa trbe gučati tak, kak se za odrasle pa razumne ljudi spodobi. Mi za našo krajino lahko dobimo za 4 milijone zadosta veliko moderno bolnišnico i takša naj se včasi začne zidati. Zdjajšnja stara bolnišnica ma prostora za 150 bolnikov, nova bi pa mela prostora za 250 bolnikov i bo za nas za nikelko let zadosta velka. Gda bodo pa bolši časi i če bo potrebno, te pa tisto novo bolnišnico gda šče lahko povekšamo. Te predlog banskih svetnikov je ves banski svet soglasno sprijao i zdaj je vse na tom da v istini dobimo v najkračšem časi za našo krajino popunoma primerno moderno novo bolnišnico. Tudi za to bo šla zahvala našim zdajšnjim banskim svetnikom i uvidevnosti pa naklonjenosti našega bana dr. Natlačena, čitudi se za vse to naši protivniki od nevoščenosti razpočijo.

To so največši i vidni uspehi naših banskih svetnikov, šteri so v tihoti, brez velkoga bobnanja delali i se skrbeli za potrebe naše krajine. Poleg toga so pa naši banski svetniki opozorili g. bana i bansko upravo na vse druge najvažnejše potrebe naše krajine. Tak bomo od toga vsega v prihodnjih številkah v podrobnosti pri našali razne govore naših banskih svetnikov i tudi številne predloge i prošnje, štere so za časa zasedanja banskoga sveta predložili gospodi bani i banskoj upravi.

GLASI. SLOVENSKA KRAJINA.

Navuk za tretjered i volitve v tretjeredniški odbor v Črensovcih. Oboje se bo vršilo dnes teden 15. marca po večernici. Po navuki pride tretjeredniki v „Naš Dom“, kje se izvršijo volitve. — Predstojnik.

Markovci. Prva duša, štero Bog zove iz naše fare v samostan, je Časar Jožef mladenec. Marca 1. je nastopo prvo leto preskušnje v Celji pri misionarju sv. Vincenca Pavelskoga. Bog njemu daje stanovitnost.

G. Bistrica. Naša občina bo letos mela dve novivi sv. meši. Služila ta je gg. Prša Martin Silvester, frančiškan i Kustec Martin, bogoslovec šibeniške škofije.

Teško je zbetežao g. Kontler Julij, šolski upravitelj v Koprivnici, naš domačin. Tam je voda puna vapna i ta voda, kak zdravnik mislijo, je vničila delovanje edne obisti pa povzročila dobromi gospodi teški beteg z velikimi bolečinami. Zdravi se v ljubljansko bolnico. Naj ga dober Bog ozdravi, iz srca želemo i prosimo.

Priporočamo g. Nemec Franca, kipara i podobara v Čakovci. Na črensovskom pokopališču je preno vo pred leti križ lepo i po zmernoj ceni. Isto napravi tudi vsakom. Ga priporočamo.

Gorički kot. Fašenik smo proslavili kak se spodobi: v lepom sunčnom dnevi smo našo deco oblekli v pisano obleko iz papira, ništerno še čedno zašito, v roke smo njim bote dali, v zobe pa citre pa so se nore delali. Starejši smo pomagali, bole sledar, gda je že kmeče bilo; se razmi, da brez bitja nej šlo, vej smo tiho itak morali biti, ovači bi prehitro spoznali, što se dela za nimaka. Celo fašensko gostivanje z muzikov smo meli, pila zadosta, samo kupice so vželi bile, pa so nas lončki rešili zadrege. — Na drugi den smo se pa dali pepeliti, šteri smo nej zaspali; tak je teda pa vse v redi... Zato je veselo življenje.

Maškare so ščista poganskoga izvora. Tak se spravijo gor poganje, gda svoje boge molijo i pri tom deli razne, nelepe posle opravljajo. Krščanstvo je prineslo človeki dostojanstvo, ki njemu ide, kak božj podobi. Pa žalostno, da se še med nami, v ščista krščanskem kraju javljajo te poganske navade. Ka bi pravila mati, če bi Bog njeno dete pokaštigao, da bi njemu zaistino zrasedo tak dugi nos, kak si ga zdaj včasi dene dete na obraz, ali njemu ga še pa mogoče mati sama zveže!

Bogojina. V nedelo dne 23. II. t. l. se je poslovila iz Bogojine nad vse priljubljena mladenka, Katica Horvat. Potuje k svojim brati g. plebanoši Egidiji Horvati v Betlehem v Severno Ameriko, ki jo že dolgo želno čakajo s svojimi farniki. Žalostna je šla od nas. Vsako oko se je solzilo, gda je zapuščala hižico očetovo. Nešteta vnožica ljudi jo je sprevedila na poštini auto. Mi ostali ti pa želemo srečno priti prek Oceana i nam ostaneš vsikdar v spomini.

Konji podrli križ. Zadnjo nedelo je v Črensovcih bilo vnogo zdavanj. Posebno bistričancov je več bilo. Edna bistrička sneha se je pelala z lehkimi konji amerikanci s Preka. I da bi voznik pokazao, kak znajo konji bežati, je šteo „v vrezati“ vse druge. Pa kak se ob takšoj priliki rada nesreča zgodi, se je tudi tu zgodila. Pred črensovskov šolov je šörko križopotte, na šterom stoji križ (Plejov). Tu je šteo s konji mimo drugih. Pa so se konji zagnali naravnoč na križ, šteri je ograjeni z železnimi rantami. Rud je tak močno süno v križ, da se je te taki podro i spotro. Sreča v nesreči je bila, da se drugomi nikaj hüdoga ne zgodilo.

Sobota. Senje prvi pondelek marca je bilo punoštevno obiskano. Cene živine so se nekaj zboljšale od prvejših niskih cen.

Tropovci. Pri nas se je nieden dečko ne oženo te fašenske dneve. Zato so naši dečki po goričkoj navadi bor vlekli. Samo to je nevolja, ka so te „bor“ vlekli celo prek fašenka do pepelične gojdne. To se je pa dobromi Bogi zamerilo.

Ropoča. V zadnjoj številki smo obečali, da bomo obširneje poročali od požara, ki je bio pri nas, ne na Pertoči. Pri Bõrc-ovih je vužgao 20 letni sin, šteroga je doktor že lani spoznao za zmešanoga, pa se je še vdao pijači, pa so ga neštetni hujskali proti materi, šteroj je mož v bojni spadno pa se je drugoč omožila; na tretji den je nesrečnik odisao v edno bližanjo štal pa se tam na lestvici obesio. Na podlagi zdravniškoga spričevala so ga cerkveno pokopali, samo brez slovesnosti; na sprevedi je bilo ogromno ljudi. — Pri požari je zgorelo tudi 5 glav krasne rodovniške živine, rešili so le 2 svinji pa nekaj drugih malenkosti.

Na podporo naših listov je poslal preč. g. Herman Ferdinand, župnik v Prišlini, 50 Din, preč. g. Dr. Meško Jožef, kaplan v Maribori 50 Din. Žalig Jožef, Francija, 10 Din. — Bog povrnij obilno.

Gornja slika nam pove, kak strašen mrz je bio zimos v Severnoj Ameriki, gda pri nas skoro ne vemo za mrz. — Na sliki je gasilski auto, ki je pri požari takši led dobo, da so ga nanč ne mogli nūcati.

Gančani. Naše blatne ceste predugo čakajo, da se navozijo. — Kokoši se nam pa plašijo ponoči od nočnih obiskovalcov.

Trnje. Izpit je položio za narednika velisopet bataljona v Ljubljani g. Doma Ferdinand iz Trnja. Mladomi 23 letnomi naredniki iskreno čestitamo. G. Doma je bio svoj čas skrben tajnik Agrarne in gospodarske zadruge v Črensovcih i od nje je šo v vojaško službo.

Satahovci. Na zadnjo fašensko nedelo so prišli v našo ves štirje dečki iz Hrastja na Štajerskom. Bili so v družbi z našimi dečki i se nazadnje nekaj sposvadili i zbili. Neštetni Štajerec je Ružič Kalmana, Satahovčara, močno rano z nožom, da se mora vraciti v sobočkoj bolnici.

Beltinci. Matjašovo senje je prineslo zboljšane cene pri živini od 3 do 4-15 Din. na živo vago. — Na zadnjo, to je fanjščekovo nedelo je bila prireditve za deco v sokolskoj dvorani. Ne odobravamo, da se je ta igra začela malo pred velkov božov službov i tak bila vzeta prilika vnoгим, da bi v cerkvi božo reč poslušali. Vzgojitelje

naše mladine naj pri drugoj priliki pazijo, ka nikoga ne spačijo.

Gerlinci. Odišla je od nas gđ. vučitelica Vida Jaklič, ki smo jo meli tak radi, ar je bila betežasta pa je itak vsakši den v kakšemkoli vremeni šla v Fükšince k svetoj meši i obhajili. K nam je bila pred par leti brzozjavno premeščena, v Sokola ne štela stopiti.

Pertoča. Pravila prosvetnoga društva, ki bo v kratkom melo ustanovni občni zbor, so že od oblasti potrjena.

Popravek. V zadnjoj številki Novin na 3 strani odspodi popravi: k odaji je enonadstropna hiša v Lendavi, ne dvonadstropna.

Nekaj „batekov“ iz fanjščekovih veselic. Bila je veselica v madžarskoj vesi Mostje pri privatnoj hiši. Igrali so mužikašje iz kolonije. Nastanolo je kreganje med Madžari i Slovenci tak, da so nazadnje Slovenski dečki i moški sami ostali v

skoga objema ne mogeo nišče odtrgati notri do 5. vöre zajtra. Najlepše je pač, gda je mir v družini. Ribe se pa v kalnom lovijo.

Vidonci. Naša občina je dobila gospodarsko zadrugo. Vodi jo g. Grah Štefan. Želemo njemu dober napredek, a nam članom pa cenejše blago.

Dolina. Kaj takšega šče pa pali ne. Mož je s sekivov vseke svojo ženo v črevo. Nekaj so se sposvadili doma. Žena je pravila, ka moža da nabiti s svojimi dečkami. Bio je večer i mož se bojao, če ga resan ge zbijejo njegovi dečki. Gda je čüo, ka nekaj ide v hišo, je zgrabio sekiro i vsekeo pa je svojo ženo zadjo v črevo. Rana je 10 cm duga i 2 cm globoka. Pa zato ne smrtno nevarna.

Zahvala. Ob prebridki izgubi našega, iskreno ljubljenega, edinega sina Štefana se prav prisrčno zahvaljujem vsem, ki so nam v naši žalosti stali ob strani in nas tolažili. Zahvalimo se vsem, ki so v tako obilnem številu spremili našega dragega Štefeka na njegovi zadnji poti, čč. duhovščini, pevskemu zboru za krasne žalostinke, ravnateljstvu sosednjega Martinišča in gojencem, botrini in so-rodnikom v daljni Ameriki in doma, za vso ljubezen, ki so jo izkazovali našemu dragemu Štefeku. Štiriindvajset let je bil star in od teh 17 let bolan. Žaluoja in hvaležna oče in mati Jožef in Marija Mekiš.

Regulacija Müre. Na intervencijo g. poslanca dr. Klara ma tehnična sekcija v G. Radgoni naročeno od kr. ban. uprave, da izvrši regulacijska dela Müre pri lžekovcih i Melincih do konca marca t. l. Zaposliti se morajo domači delavci, predvsem na levom deli Müre.

Samo pošteno i odkrito! Sobočka občina je sklenola kupiti grad i park sredi Sobote, šteri je bio last grofa Saparija, pa je zavolo dugov prišao sledi v roke zagrebečkim bankam. To je na sredi Sobote lepo i veliko imanje i ma tudi veliko vrednost. Pravijo, da je cena gradi i parki nad dva miliona dinarov. Či kakša občina šče kakši vekši gospodarski stopaj napraviti, posebno, či se s takšim naložijo nova bremena prebivalcom, te ma proti takšemi občinskem sklepi vsakši pravico pritožiti se. Tak so se tudi ništerni sobočki občani pritožili proti tomi sklepi občinskoga odbora, da bi Sobota kupila grad i park. Nikak njim je napisao lepo pritožbo, drugi so pa to pritožbo nosili okoli po Soboti podpišuvati. Pri tom se je gučalo, da je to pritožbo napravo g. Bajlec, šteri je pa v tistom časi bio kak banski svetnik ravno v Ljubljani na zasedanji banskoga sveta. Gučalo se je tudi, da je g. Bajlec sam najbolje proti tomi, da bi občina kupila grad i park. Gda se je pa g. Bajlec povrno iz Ljubljane, je izjavo, da njemu od te pritožbe sploh nikaj nej znano i da po njegovom prepričanji občina Sobota včini za vse občane gospodarsko jako pametno i vnogo vredno delo, če kupi grad i park pod njemu znanimi pogoji. Po toj izjavi g. Bajleca mislimo, da bi bilo bole pošteno, če dela što kakšo pritožbo, štera je po zakoni popunoma dovoljena, da dela to odkrito, ne pa, da se skrivle za hrbet drugoga.

Legenda.

Vesoljni potop. Sinja morska voda je zavalovila in požrla vsakega in vse, kar se je zoperstavljalo, le eni družini je prizanesla in enemu paru vsake živali.

Sinja morska voda se je rdeče pobarvala: je vanjo privršal rdeči puščavski pesek? Ali jo je pordečila kri sovražnikov? Se je združil čudež Kane Galilejske in zadnje večerje, voda se je v kri izpremenila, v vino niti ni hotela, da ne bi sovražnikov pijanih vjela? Vsi sovražniki so potopljeni, vsi izvoljeni so rešeni v obljubljeni deželo.

Ali je to prehod k vesoljnemu Požaru? Belosinje morska voda, krvavordeče morje, rdeči ogenj. — Voda in ogenj sta se združila tak tesno, da morja ni več, le neizrekljiva svetlost... Pa bo prišlo nenadoma, kot blisk

od vzhoda do zahoda. Ljudje se bodo pa ženili in možili, toda gorje nosečim in doječim tiste dni, tem, ki še rodijo in živijo za ta svet, ki se niso prerodili v vodi in ognjenem Duhu.

Sredi noči je krik nastal: Glej, Ženin prihaja! Pripravite, device, svoje svetilnice, hitite naproti Kristu Gospodu. —

„Kako bom šla, ko sem omožena?“ je obupno vprašala nevesta: deviški venec ji snemajo, Mariji ga darujejo, angeli ga v raj neso (pa ga je le njena mati shranila.)

In ciganska muzika ne misli prenehati, primaš se skrivnostno smeje, sunki plesalcev ga ne zmotijo, roke ga ubogajo kakor električne, obraz njegov postaja vedno večja uganka. Plesalci so pa ne ugnani, ženske hujše ko moški, starejše strastnejše kot mlajše in glasnejše. Glej onega grbavca tam, ta pleše tudi z dušo. Glasu onega

dekleta bi pa rekel, da je moški. Ta debela se najhuje zvija, ona, ki ji obraz žari kot vrtnica, je najglasnejša. Saj so vse kot razcvetene rože, tu in tam cvetje odpada, ker se je kača vanj splazila...

„Vdari, cigan, da ne bom slišal te pesmi!“

Marija je po polju šla, srečala je fantiča — o j fantiča veselega...

Prav lepo ga je pitala: Kaj si fantič tak vesel? — Saj sem pri sveti maši bil! Tam sem videl Jezusa, Marijo, poleg Jožefa. Pred Njim so cvele rožice, za Njim so šle sirotice, vendar najbolj ljubljene dušice.

Skraina živčna napetost je pustila, pesem se je nekam daleč izgubila, župnik ravninske podeželske fare se je prebudil po kratkem spanju (bil je namreč na gostiji!) in šel kmalu maševat. Pri maši je bil on in — strežnik. —

Naši izseljenci.

Slovenska univerza i izseljenstvo.

Univ. profesor dr. Slavič sporoča, da ljubljanska univerza že misli tudi na to, da bi se na njej ustanovila posebna „stolica za manjšinska i izseljenska“ pitanja, kak jo majo v Nemčiji v Münstri. — To bi bilo nekaj velkoga i za vsakoga pravoga Slovenca doma i v tujini nekaj jako razveselivoga. Pa ne je vse to odvisno samo od dobre vole univerze, nego tudi od vsega slovenskoga ljudstva, ki bi se naj z velkov žilavostjov borilo za to prepotrebno ustanovo!

Držba sv. Rafaela i izseljenstvo.

Duša vsega dela za izseljenstvo je „Držba sv. Rafaela“ s svojim predsednikom patrom Kazimirom Zakrajškom, ki je pravi izseljenski apostol. Našim čtevcem je že ta družba nekoliko znana; vej so Novine v lanskem leti večkrat pisale od nje. Velko, nepopisno veliko delo vrši ta družba med slovenskim izseljenstvom. A nekaj ne pozabimo! „Rafaelova družba in njeno glasilo pa bosta vršila svojo prvobitno versko in narodnoobrambno poslanstvo le, če se bota mogla opirati na zaslombo vsega naroda, predvsem pa na one, ki so v naši zgodovini vedno bili prvi narodovi prosvetniki ter so zanj tudi največ žrtvovali, to je na naše duhovnike po slovenski deželi!“ Ves narod naj pomaga!

Deklé duhovniku.

„Pa obraz moj naj ga spremlja vedno, raskav glas moj, srce, tak ljubezni žedno.

Naj ne vgasne mojih lic bledica v njegovih očeh, oči moje prekrasne, saj to ne more biti greh!

Le mojih udov nežna vitkost naj ne bega njemu duše; naj ohrani svojo čistost, da bo lilija cvetela iznad ruše...“

Tak je molila pred Najsvetejšim, uslišal jo je sveti Bog — kakor Magdalena v hiši farizejski šla je od Njegovih nog...

Od takrat je njena podoba zvesta sopotnica njegovih dni. — Bo morda ostala prek groba? Saj v sanjah najlepša živi!

Dodatek Prešernovemu „Pevcu: Stanu — se svojega spomni, trpi brez miru!“

Iz onostranstva že vstajajo zarje: svetlejšje so kakor poldan — premagale bodo viharje, v nje se potopil bo grešnik skesan...

Dr. Janez Ev. Krek.

Božji blagoslov.

Povest.
II.

Janez se je brž udomačil v Tomčevi bajti. Ljudje so izprva malo zasumeli in natezali, čigav bi bil. Izuhitali so, da se je že zelo zdavnaj izselila njegova rodbina. Več niso vedeli. Tonček je bil do mala vedno pri njem. Mlado otroško srce je bilo srečno, ker je dobilo koga, ki se je ljubeznivo pečal z njim. Koliko lepega je vedel povedati novi strici! Svete zgodbe, kako je Bog svet ustvaril, o Adamu in Evi, o Jezusu mu je pripovedoval, molila sta skupaj; pa tudi o velikih mestih mu je pravil in o čudnih lepih stvarih, ki so tam nakopičene. Tončku se je kar vse smejalo, ko je sedel pred bajto na klopič poleg starega Janeza ali ko je stopical zraven njega po zelenih travnikih in lokah. Največkrat sta šla proti potoku. Tu je bilo obema najbolj všeč. Janez je Tončku izrezal lepe stope in ko sta jih prvič izstavila v vodo in so se jele dvigali in tleči ob prazna koritca, je dečko od veselja kar vriskal.

Na nasprotni strani potoka je tu med grmovjem nekaj zaropotalo in takoj potem je štrbonknil v potok mlad fantič ravno pred naša znanca.

„Miha, potepin!“ zakliče Tonček ves prestrašen in skoči na breg. Janez

Pisma naših z tujine.

Velečastiti g. vrednik!
Najlepše pozdrave pošilam Vam i celoj Slov. Krajini i mojoj domačoj fari i njenim dušnim pastiror pa jim želim obilno božega blagoslova v tom leti, dušnoga zveličanja pa največ. Ravnotak mojim ljubim starišom i brati pa sestram doma v Dolnjih Slavečih. Jim želim vse najbolše, zdravlje, srečo, dušnoga zveličanja pa največ. Hvala Bogi sem pri dobrom krščanskem gospodarju. Vsakšno nedelo i svetke so pri svetoj meši i jaz tudi tak kak sem mogoča lahko idem k svetoj spovedi i obhajili. Vam pa, častiti g. vrednik najlepša hvala za redno pošilanje listov. Edino plačilo, za vaš trud vam naj dober Jezus i Marija bodeta. Naj vam data srečo, zdravlje, dušno zveličanje i nam vsem, ki štemo te lepe Novine i Marijin list pa Ograček.

Ilonka Grah,
doma iz D. Slaveči, v Franciji.

Hvalen bodi Jezus Kristuš!

Velečastiti gosp. urednik!
Sprejela sem vaše „Novine“, štere so me tak razveselile, da so se mi zarosile oči. Nam prinašajo lepe katoliške i slovenske reči, pa nam krepijo katoličanskoga duha, nas tolažijo, v toj mrzloj tujini. Oh, kak žalostno je tu, čiravno so tudi veseli dnevi vmes, a neso tak veseli, kak v našoj Slov. krajini. Da žali Bog, niti moliti i k sv. meši ne morem, morem delati. Gda pa pride večer, si v hladnoj sobi odpočijemo naše trudno telo.

Velečastiti gosp. duhovniki, presrečno se vam zahvalimo na molitvah, štere pošilate pred večni prestol za nas, ki smo kak zapušćene ovce, razstopeni po toj mrzloj tujini. V Slov. krajini je lübi moj dom, ta mi srce roma, ar lübezen je doma v toj lepoj Slov. krajini. Pozdrave pošilam vsem svojimdo maćim, duhovnikom, posebno g. plebanoši ino Marijinim družbenicam, katoliškomu prosv. društvi. Prisrćna hvala na njüvom dobrom deli. Pozdravim tudi lübe starše, brate, sestre, rodbino ino celo Beltinsko faro. Pozdravim še vas, Velečastiti g. vrednik. Bog vas ešće dugo let veseli i zdravi.

Škafar Rozalija,
Beltinci, v Franciji.

Banque S. Baruch

et Cie, 11. Rue Auber 11. Paris - 9 e.

odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. Vrš i vse banćne posle najkolanćneje. Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plaćila na naše čekovne račune. Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Francija: št. 117-94, Paris; Holandija: št. 1458-66, Ned. Dienst; Luxembourg: št. 5967, Luxembourg. Na zahtevo pošljemo brezplaćno naše čekovne nakaznice. 24-22

hitro zgrabi dečka in ga potegne iz vode. Potok ni bil velik, a nekaj vode je bil Miha vendar požrl, opraskal se ob veji in s ćelom butnil ob kamen, da mu je precej moćno krvavelo. Bled je bil in ves se je tresel, ko ga je položil Janez na trato. Mižal je, ko ga je preiskaval.

„Nić ne bo hućega. Skoći, Tonćek, domov in prinesi platneno obvezo, da mu zaveževa rano.“

Tonćek je molćal in stal nepremićno nekaj korakov na strani. Miha pa je pri teh besedah počasi odprl svoje velike ćrne oći in bojeće pogledal v prijazno Janezovo lice.

„Ali me res ne boste?“ je počasi izrekel in se ozrl proti Tonćku.

„Boš jih dobil, boš, da boš ves ćrn. Stric, morate ga nabiti; jaz ga bom tudi,“ zakliće Tonćek in res prišepa bliže, dvigaje drobne prste. Poznalo se mu je, da bi ga rad zgrabil, a ni imel pravega poguma.

Janez je pazno ogledoval oba dečka. Obraz se mu je zmraćil in resno je rekel:

„Tonćek, stori, kar sem ti ukazal; pa brži!“

„Ne grem ne po obvezo za Miho. Vedno mi nagaja; ‚kruljeć‘ in ‚pukelj‘ vpije nad menoj. Jaz naj bi tebi pomagal? Ti lopov! Sedaj si pa v mojih rokah. Kar s kamnom te bom.“ Jokal je od togote in krićal, kar se je dalo.

Gospodarstvo.

Potrebna je nova klasifikacija zemle.

Že po naravi je kmećko gospodarstvo jako nesigurno. Ćlovek dela naćrte za celo leto naprej, sestavlja proraćun. Raćuna, kelko pripovle, kelko oda, da dobi peneze za najpotrebnejše. Pa pride toća, sušava i vsi kmetovi naćrti spadnejo v vodo. Kelkokrat kupaćje ćlovek sol na porgo z mislijov, ka oda svinjo, pa vse poravna. Pa pride beteg i svinja pogine. Nega penez, ne svinje, samo dug ostane. Pa vekšo nevolu, kak nam jo pošila Bog, nam delajo lüdj. Vidijo, da smo nagü, bledi od slabe hrane, pa denok moramo odati zadnjo kravico, ka plaćamo davek. Pride k nam žakutor pa pravi: „ka mene briga, gde ti vzemeš peneze. Samo plaćati moraš“. Pa nasoro pride ćas, da de „nemrem“ vekši i moćnejši od „moraš“. Lejko se vzeme zadnji vankiš od glave, ali pitanje je, kak mi te drugoga kupaćmo, da se nam pa lejko vzeme.

Po katastralnoj oceni zemle je odmerjen davek. Ta ocena pa je dnes den ne već pravilna, niti pravićna, zato je tudi odmera davka ne pravićna. Ta ocena je bila izvršena te, gda smo mi za edno kravo kupaći gvant celoj družini, pa nam je ešće ostao penez za domaće potrebe. Će smo mi te, gda smo odali meter pšenice za 500 Din., ednoga bika za 10.000 Din. plaćali 500 Din. davka, smo nikaj ne pravili, ar znamo, ka tudi država mora meti sredstva, da zdržavle red i mir. Će pa mi dnes, kda moramo skoro vse šenkati, kda moramo za par punćulov dati kravo, moramo plaćati 500 Din. davka, je to velka krivica. Zakaj država ne povekša davek na tiste predmete, šteri so napravleni iz kmećkih pridelkov. Industrijalci kupaćjo dnes surovine za trikrat menšo ceno, kak negda, a cene industrijskim pridelkom so ostale iste. Kmeti zemla ne prinesi nikšega dobićka, ešće njegovoga dela njemi ne plaća. Tak mi moramo od svojega dela, s šterim nikaj ne zaslućimo, plaćati davek.

Kre Müre je dosta dobre zemle že voda odnesla. Vnogi od svojega proda plaća telko, kak je prle plaćao od dobre zemle. Kelko zemle je voda napravila nesposobne za obdelovanje, a davek od nje je ednako visiki.

Tudi se je klasifikacija zemle negda vršila na oko. S ceste so jo gledali, će je vednaka, ne preveć vlažna. I tak je vnogo slabe zemle prišlo v dober razred, a tudi vnogo dobre v slab. Vnogi slabi logovje so klasificirani kak oratja zemla, a oratja zemla kak logovi. Poznam slućaj, gde plaća eden od dobre zemle 18 Din. davka, a od slabe 150 Din.

Miha se je vzpel pokonci in lahno dejal:

„Saj ti tudi mene vedno psuješ z beraćem in moji materi se paćiš in vpiješ za njimi.“

„Ti pa našemu staremu oćetu!“

„Tiho, otroka! Miha, ti si že toliko pri moći, da pojdeš lahko z nama. Za zdaj te obvežem z robćem. — Pojdimol!“ pravi Janez in odvede dečka proti koći. Po poti je izvedel, kar je želel.

Miha je bil sin uboge vdove, ki je gostovala nekje v vasi. Kot je posnel iz pogovorov, je morala biti zadnji ćas vdana žganju. Dećko se mu je zdel zelo odprćtega uma, toda zanemarjen in prepušćen samemu sebi. Nikdo ni pazil nanj. Zato ga je bilo povsod dosti. Opazoval je bil, kako rezlja Janez stope, in mikalo ga je videti, kaj bo z njimi. Zato je bil splezal na drugi strani potoka na jelšo in gledal. Predaleć se je sklonil in pri tem je padel v vodo.

„Ukrasti si mislil moje stope; saj te poznam, ti capin grdi,“ se je kregal Tonćek, ko je Miha povedal svojo zgodbo. Ta je nemo povešil glavo.

Stari Janez je pa nevoljno zmaćjal z glavo in resno pogledal Tonćka:

„Ali res nimaš nić srca? Ali se ti ne smili ta ubogi dećek, ki nima nikogar, da bi zanj skrbel in bi ga kaj poućil? Mogoće danes še ni nić

Prekosnice.

Na Vogrskom pred fćrmov. V nekoj ćerkvi je pri navadnih večernicaj pred fćrmov kantor etak odgovoro na prošnjo:

Domine, salvum fac regem nostrum, Franciscum Josephum — Gospod, ohrani nam krala, Franca Jožefa:

Qui fecit coelum et terram! Ki je stvoro nebo i zemlo. Zameno je najmre dva odgovora v sili.

Našega naglejüvaća, šteri vsikdar okoli kroži, je pripelala pot k ednoj vesi. Ka te bole znali, znate to je tam, gde se je nikda zvalo L. rožni dou. Gda je prišeo do poti, štera pela v ves, se je tak nanagli stavo, ka bi si skoron vse frajlavfe spokvaro v nogaj. Zastavila ga je svarilna tabla, mislo je, da je to kažipot tabla. On je najmre v vsej potaj podkovani, kama štera pela, kak vi mislite i popašćo se je šteri: Prepovedana pot za terne motore.

Znate, ćarno na sivom: za terne, pa fertik.

Ne je šće skoron do konca prećteo, pa je že zabrřilo motor, znate terni, pa zavino po prepovedanoj poti v ves. Naš naglejüvać je pa to komedijo tak nadebeli gledao, ka so njemi malo ne oći vř spokale. Tak je nej vido oćo Marka, šteri so odzaja prišli.

Hej, ka pa zijaš kak krava nova vrata.

Se obregno oća Marko. Znate, nejde mi v glavo, da je zabranjena pot, pa li motor ide po njoj.

Ćüješ, ali ka si, pot je prepovedana za tiste motore, šteri ter vozijo. Te pa samo perje vozi, to pa ne ter. Tak so ga potkovali oća Marko.

Pošta.

Ćinć M. Petanjći. Prošnja izroćena i priporoćena. Reši se po 1. aprili, gda kaj penez pride vkup. — Ošlaj Jožef, Bogojina. Vase žele so se spunile. — Neszményi D., Sobota. Prošeno izvršeno. — Pintarić, Beltinci. Vupaćmo se, da ešće letos bo, ka se prosi. — Šćefanec Martin, Bratonci. Prošnja prek dana na banovini. — Balažić Orša, G. Bistrica. Za sestranca prošeno. — Zver Šćefan, Žižki. V tvojem smisli pisano na doćićno mesto. — Mekiš Roza, Trćkova. Hvala na gorećnosti, ka je naraslo šćeyilo naroćnikov i pri Novinaj i pri M. Listi. Peneze poslane i obraćunali. — Maroša Šćefan, Tourny, Francija. Će je obrt dolpovedana l. 1933, nega daće na l. 1934 i naprej. Trbe vřvzeti svedoćanstvo od urada, kje je obrt dolpovedana i je naj žena izroći na davćnoj upravi, pa de vse v redi. — Lopert Šć., Tešanovci. Nega duga za Francijo.

Vse te nevednakosti trbe odpraviti, nepravitićnost popraviti i oceno zemle izvršiti po zdajšnoj vrednosti. Posebno posestniki ob Muri naj poglednejo na katastralnoj upravi, od štere zemle plaćüjejo davek, ka ga ne bi plaćüvali za prod. (Dale.)

gorkega jedel; sedaj se je revež še potolkel.“

Uganil je bil; Miha je pokimal z glavo in žalostno — na pol jokaje — zastokal: „Zjutraj so mi dali mati kos kruha; potem sem jim pa moral iti po špirit. In sedaj leže. Južinal nisem še nić.“

„No, vidiš, Tonćek, kakšen revež je Miha. Strašno grdo je, da si tako trd do njega. In še tepel bi ga bil rad. Ti, Miha, pa tudi ti nisi prav delal, ko si se norćeval iz našega Tonćka. On ne more zato, će je tak ustvarjen. Boga zahvali, da imaš ravne ude. Kako je žalosten vajin angel varuh, ko vidi, da se sovražita! Bog hoće, da se morajo vsi lüdj radi meti med seboj in da drug drugemu pomagajo. Vidva se pa zmerjata in si nagajata, kot bi bila divjaka. Tonćek skoći domov in prosi mamo, naj ti dajo, će je kaj ostalo opoldne, za Miho. Jaz pa med tem ćasom dobim obvezo.“

Prišli so ravno do koće. Tonćek, je to pot ubogal, še rad je šel, ker mu je bilo tako nekam vroće v glavo. Zardel je bil po vsem obrazu. Sram ga je bilo. Kmalu je prinesel skodećlico mleka in kos kruha.

Vprićo Janeza sta si morala podati dečka roki in obljubiti, da si bodeta prijatelja zanaprej. Tonćek je moral tudi povabiti Miho, naj pride vsak dan v koćo. Malo trda mu je šla, a ugovarjal ni.

(Dalje)